

7/12073
6.10.124

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2017-56]- 9222
Konu : Yazılı soru önergesi

GÜNLÜ
09/10/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 8/3/2017 tarihli ve 43452547-120.07-87272 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/12073 esas numaralı yazılı soru önergesinde talep edilen hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir." hükmüne yer verilmiştir. Ücret ödemelerinde vergi, gelirin gerçek ve safi tutarı üzerinden alınmakta olup, safi tutar işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından anılan Kanunda yer alan indirimlerin (sosyal güvenlik primi, işsizlik sigortası primi, engellilik indirimi gibi) yapılmasından sonra kalan miktardır. Buna göre, gayrisafi ücret tutarından söz konusu indirimler yapıldıktan sonra safi ücret tutarına ulaşılmakta ve bu tutar üzerinden, vergiye tabi gelirlere uygulanacak vergi dilim ve oranlarının düzenlendiği Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan tarife uygulanmak suretiyle gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

Yine aynı Kanunun mükerrer 123 üncü maddesinde,
"...

2. Bu Kanunun 19, 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82 ve 86 ncı maddeleri ile 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan maktu had ve tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve tutarların % 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu surette tespit edilen had ve tutarları % 50'sine kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

3. Bu Kanunun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesinin gelir dilim tutarları hakkında, bu maddenin (2) numaralı fıkrası uygulanır."
hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm göz önüne alınarak Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan, vergi tarifesi dilimleri, 2016 yılı için tespit edilen ve 474 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yeniden değerlendirme oranında (%3,83) artırılarak 2017 yılında uygulanacak vergi tarifesi dilim tutarları belirlenmiştir.

6009 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan gelir vergisi tarifesi 01/10/2010 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik sonucu, ücretlerin vergilendirilmesinde esas alınan vergi tarifesindeki üçüncü ve dördüncü gelir dilimli tutarları yükseltilmiş böylece ücretlilerin daha yüksek matrahtaki gelirlerinin daha düşük oranda vergilendirilmesi sağlanmıştır.

Öte yandan, bazı ücret ödemelerinin gelir vergisinden istisna edilmiş olması ve gayrisafi ücret tutarlarından her ücretliye göre değişebilen indirim uygulamaları nedeniyle tevkif yoluyla kesilen vergilerde farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca, ücretlilerin aylık olarak

almaları gereken asgari geçim indirimi tutarı da her ücretlinin medeni durumu ve çocuk sayısına göre değişiklik gösterebileceğinden, çalışanların ücret gelirleri üzerinden ödenecek gelir vergisi tutarı da farklılaşabilmektedir.

Diğer taraftan, kamuda istihdam edilen personelin mali ve sosyal haklarında yapılan artışlar, Devletin mali imkânları, memleketin ekonomik gelişmesi, milli gelir düzeyi, genel geçim şartları ve yıllık enflasyon oranları göz önünde bulundurulmak suretiyle tespit edilmektedir. Ayrıca 5982 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişikliği sonucunda 2012 yılından itibaren memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında yapılacak artışlar karşılıklı müzakereler ile yürütülen toplu sözleşme süreci sonucunda belirlenmeye başlanmıştır. Bu kapsamda kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında 2016 ve 2017 yıllarında yapılan artışlar “Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme” ile belirlenmiştir. Buna göre;

- 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere kamu görevlilerinin tamamının maaş ve ücretlerinde, bir önceki yılda gerçekleşen TÜFE oranından kaynaklı enflasyon zammı dahil %6,90 oranında artış yapılmış olup Temmuz ayından geçerli olmak üzere ise %5 oranında artış yapılmıştır. Diğer taraftan, 2016 yılında başta emniyet mensupları olmak üzere bazı kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında ilave artışlar da yapılmıştır. Bu artışlar neticesinde 2016 yılı Aralık ayı itibarıyla aile yardımı dahil en düşük memur maaşı 2015 yılı Aralık ayına göre %13,8 oranında artarak 2.475 TL'ye, ortalama memur maaşı ise %14,9 oranında artarak 2.979 TL'ye yükselmiştir. 2016 yılında TÜFE ise %8,53 olarak gerçekleşmiştir.

- 2017 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere kamu görevlilerinin tamamının maaş ve ücretlerinde %3 oranında artış yapılmış olup, Temmuz ayından geçerli olmak üzere ise %4 oranında artış yapılacaktır. Ayrıca ilgili dönemlerde gerçekleşen TÜFE oranlarının söz konusu zam oranlarının üzerinde gerçekleşmesi halinde ise aradaki fark enflasyon zammı olarak kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerine yansıtılacaktır.

Bu artışlar neticesinde 2002 Aralık-2017 Nisan döneminde kamu personelinin mali ve sosyal haklarında önemli ölçüde artışlar sağlanmıştır. Bu dönemde aile yardımı ödeneği dahil en düşük memur maaşı %552,6 oranında artarak 2.558 TL'ye, ortalama memur maaşı ise %432,4 oranında artarak 3.077 TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde TÜFE'deki artış ise %247 oranında gerçekleşmiştir.

Kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine ilişkin söz konusu artışlar karşılaştırıldığında, aylık ve ücretlerdeki artışların, enflasyonun oldukça üzerinde gerçekleştiği ve kamu görevlilerinin satın alma güçlerinin arttığı görülmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı